

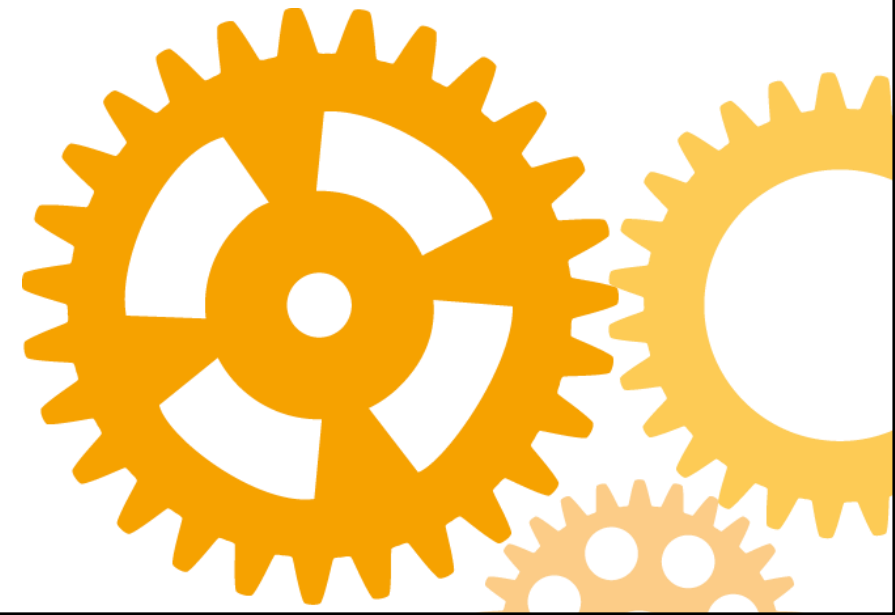
Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet



Temagrupp barn och unga

Lena Ekeröth, processledare Temagrupp barn och unga

www.vardsamverkan.se/Goteborgsomradet

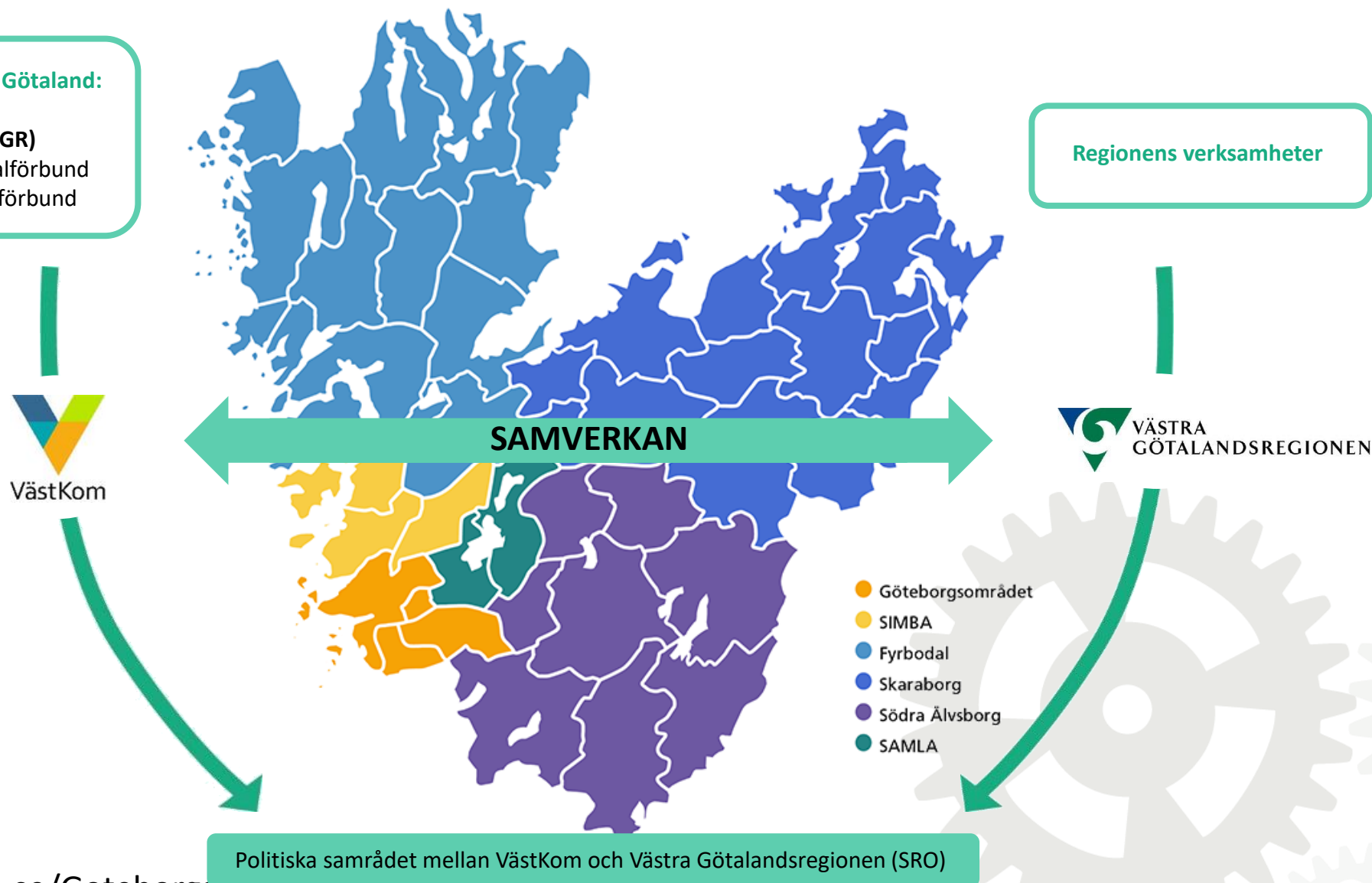


Vårdsamverkan i Västra Götaland (VVG)

Kommunerna i Västra Götaland:

- Boråsregionen
- **Göteborgsregionen (GR)**
- Skaraborgs kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund

Regionens verksamheter



Samverkansstruktur

Politisk nivå

Politiskt samråd

Politiskt presidium, beredning

*Strategisk
övergripande nivå*

Ledningsgrupp för samverkan, LGS

Beredningsgrupp

Utvecklingsgrupp SAMSA

Samverkanskontoret

*Processorienterade
temagrupper*

Temagrupp
Barn och unga

Temagrupp
Rehab & Hab

Temagrupp
Psykiatri

Temagrupp
Äldre

*Lokal
samverkan*

NOSAM

(Närområdessamverkan)

Finns i varje stadsområde/kommun i Göteborgsområdet:

Barn och unga

Mitt i livet

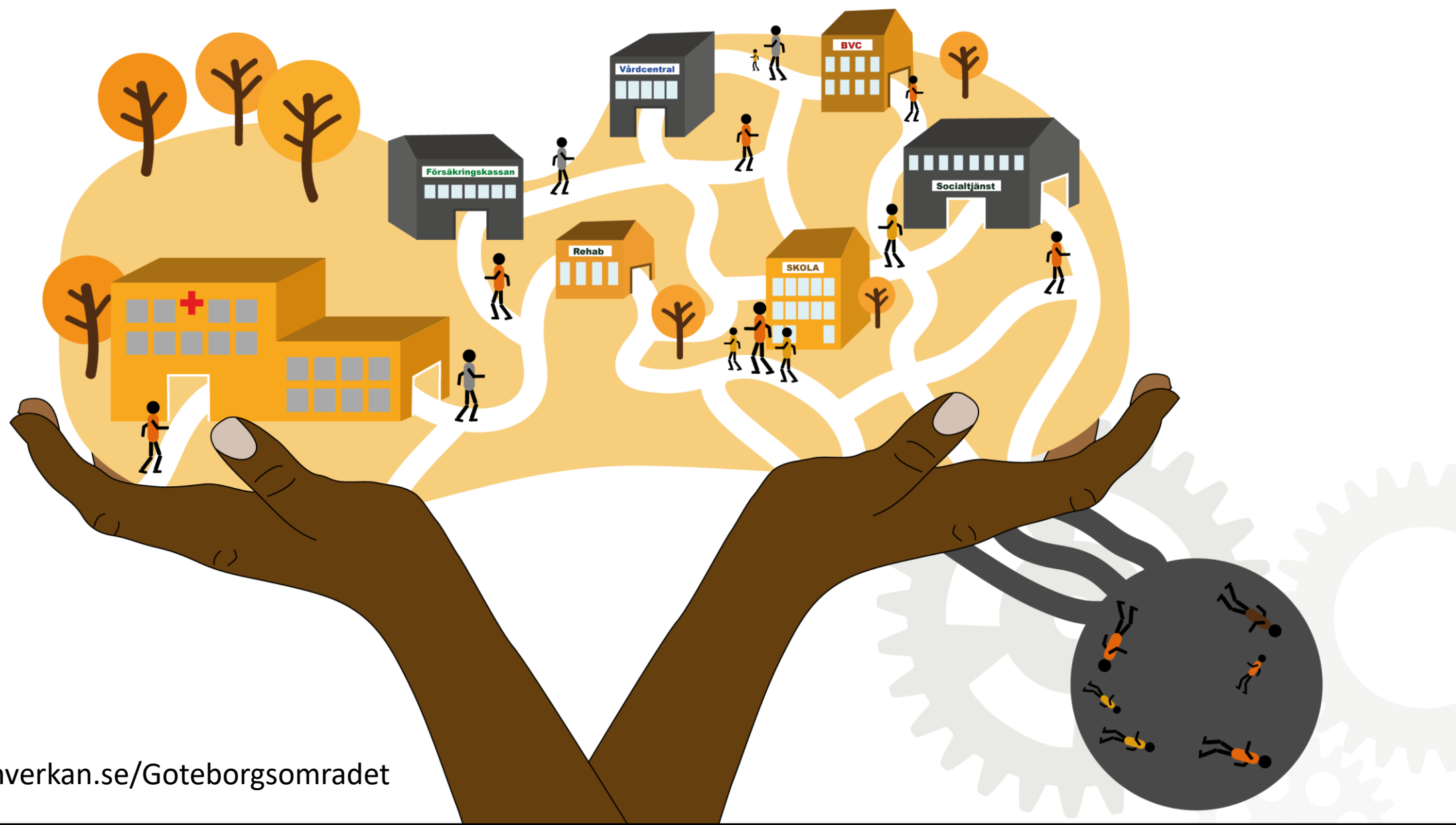
Psykiatri

Äldre

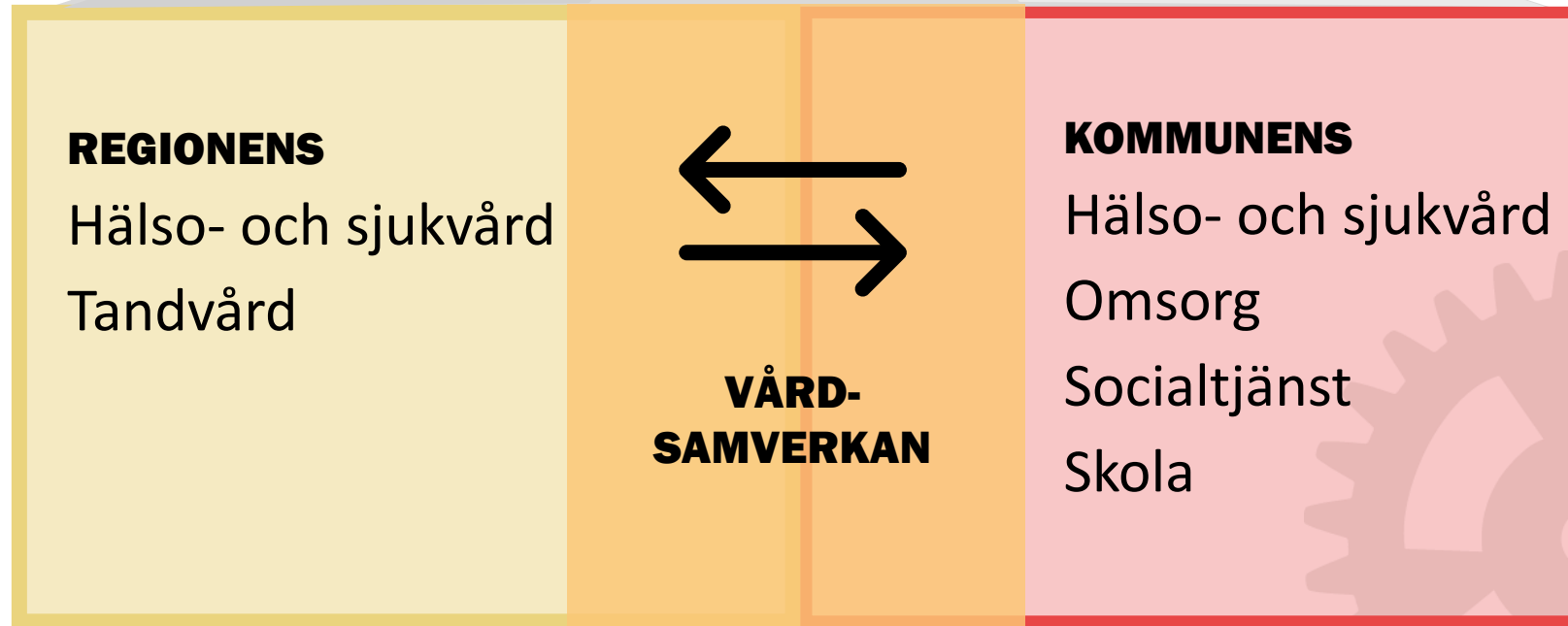
Lokal
samverkans-
grupp barn och
unga

Samverkan på individnivå, ISAM

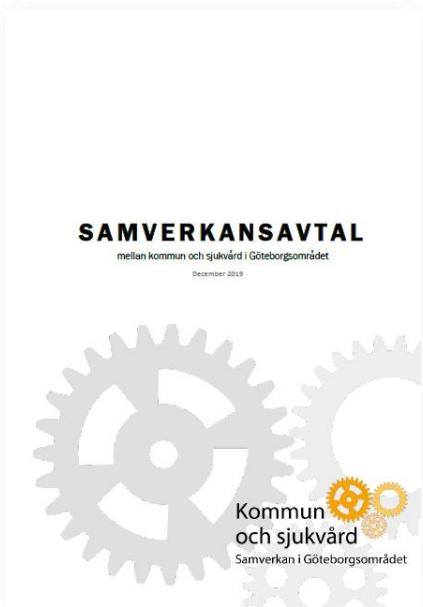
Samverkan mellan kommun och sjukvård för den enskildes bästa



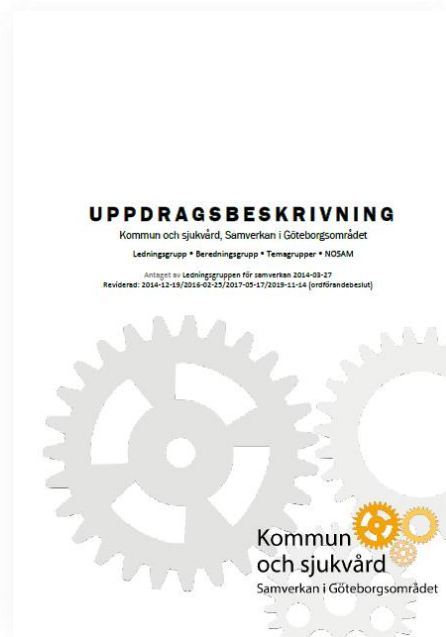
Vårt uppdrag



Styrande dokument för samverkansarbetet i Göteborgsområdet



Samverkansavtal



Uppdragsbeskrivning



Samverkansplan

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet



Temagruppernas handlingsplaner



NOSAM:s handlingsplaner

Prioriterade fokusområden i **Göteborgsområdet** enligt Samverkansplanen



**Trygga, säkra och effektiva
vårdövergångar**

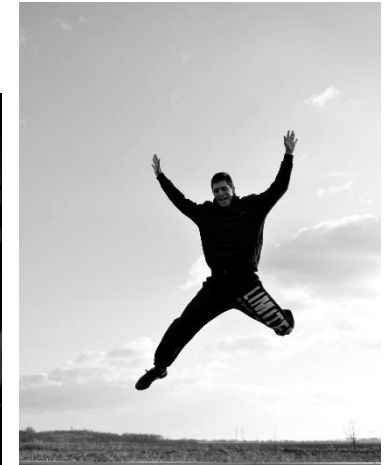


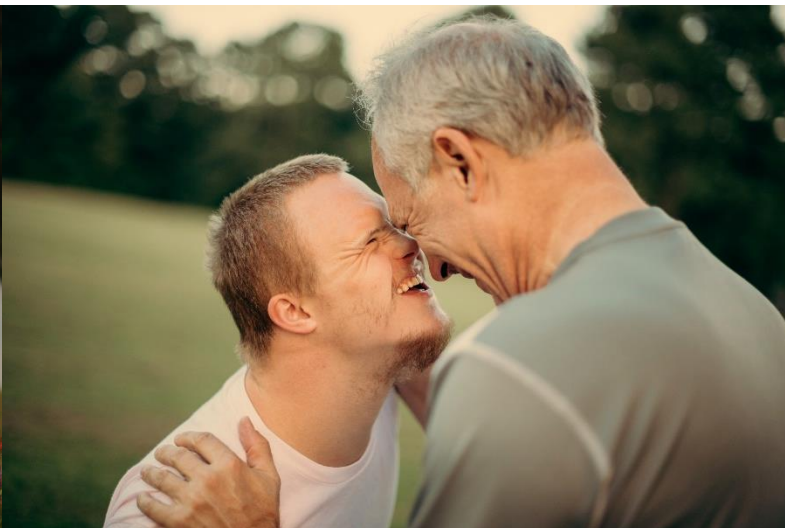
**Främja hälsa och
förebygga ohälsa**

Vårt mål

Samverkan mellan kommun och region ska utjämna skillnader i hälsa.

Den enskilde ska få god och säker vård (hälso- och sjukvård), tandvård, stöd och omsorg med effektiva samordnade insatser.





MÅLGRUPP:

personer som är i behov av insatser från kommun och region.

ATT BEAKTA:

- socioekonomiskt utsatta grupper
- nyanlända till Sverige
- kön
- personer med funktionsnedsättning.



Handlingsplan psykisk hälsa i Västra Götaland

Fokusområden och mål för barn och unga



1. Förebyggande och främjande arbete

Mål 1.1 Föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt

Föräldrar är viktiga i varje barns liv. De påverkar förutsättningarna för barnets fysiska och psykiska hälsa och utveckling i stort. Därför är det viktigt att ge föräldrar och vårdnadshavare stöd utifrån sina och barnens behov när det behövs. Det kan gälla föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller föräldrar med psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik. Verksamheter som arbetar med barn och möter föräldrar behöver kunna erbjuda föräldrarna anpassat stöd under barnets hela uppväxt, 0-18 år.

Mål 1.2 Alla elever ska lämna grund- och gymnasieskolan med godkända betyg

Att klara godkänt resultat i skolan är en stark faktor för god hälsa senare i livet. En fjärdedel av varje årskull går inte ut gymnasiet i Västra Götaland idag. Samtidigt är det en viktig förutsättning att ha gymnasiekompetens för att kunna leva ett självständigt liv. Elever med hög frånvaro måste uppmärksammas tidigt och ges det stöd de behöver för att närvara i skolan. Det är viktigt att utveckla närvarofrämjande åtgärder och arbetssätt i samverkan.

8



2. Tillgängliga tidiga insatser

Mål 2.1 Barn och unga med psykisk ohälsa ska få insatser i rätt tid

Att tidigt identifiera psykisk ohälsa hos barn och unga kan utveckling av allvarliga problem. Det som ofta benämns som "linjen" är de funktioner eller verksamheter som har i uppdrag emot barn, ungdomar eller familjer som söker hjälp när har problem eller mår dåligt. Barn och föräldrar ska veta vända sig. Därför behöver första linjen för barn och unga hälsa vara definierad och känd. En bra första linje är tillgänglig från barnets bästa och sätter barn och familj i centrum. C-barn och unga genom att kunna identifiera problem, behålla problem, remittera vidare när det behövs och säkerställa att unga får tidig och högkvalitativ hjälp.

Mål 2.2 Förebygga och uppmärksamma bruk av alkohol och narkotika bland unga

Bruk av alkohol och narkotika kan påverka fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. För att ge goda förutsättningar för vuxenblivande behöver ett riskbruk uppmärksammas tidigt och beroende hos unga samspelar ofta med psykiska sociala faktorer. Samsjukligheten är ofta hög. Det finns såväl individuella livsvillkor och sociala sammanhang. Särskilt särskilt viktiga att uppmärksamma är t.ex. hbtq-personer, ensamkommande barn och barn till föräldrar med eget egen beroende eller psykisk ohälsa. Det är viktigt att samordna insatser i samverkan med flera myndigheter och behandlingsverks samverkan behöver kommun och hälso- och sjukvård utvärdera för att tidigt identifiera dessa unga.



3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål 3.1 Barn och unga som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP

Sedan 2010 är det lagstiftat, både i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, att kommun och region ska upprätta en samordnad individuell plan, SIP, när en person har behov av insatser från båda huvudmännen. I Västra Götaland finns från 2020 en överenskommelse om samverkan för barn och ungas bästa. I den har tidigare Västsbus riktlinjer inarbetats. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola och ansvarsfördelningen blir tydlig. SIP är också ett bra verktyg för samordning mellan verksamheter inom en huvudman.

Mål 3.2 Brukarföreträdare ska erbjudas delaktiga utvecklingsarbetet

Barn och ungas egna upplevelser behöver tas tillvara för att kunna utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt. Barn har rätt till delaktighet i alla frågor som berör dem enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. Inflytandet behövs på lokal, delregional, regional och nationell nivå och varje insats behöver betraktas från barnets perspektiv. Barn, ungas och deras vårdnadshavare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka verksamhetsutveckling och definiera vad god kvalitet är.



4. Utsatta grupper

Mål 4.1 Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Personer ska få ökad kunskap om hur grupper utsätts, som minoritetsstress och skillnader i psykisk hälsa, kan relateras till att personer bryter mot normer utifrån exempelvis sexuell läggning, könsidentitet och nationellt ursprung. Kunskapen om mänskliga rättigheter, normativt bemötande och hur det påverkar unga i enskilda möten ska också öka.



5. Ledning, styrning och organisation

Mål 5.1 Nollvision om suicid i Västra Götaland

I flera undersökningar uppger upp till åtta procent av flickorna och fyra procent av pojkarna att de någon gång försökt ta sitt liv. I Västra Götaland sker i genomsnitt åtta till nio suicid per år i åldersgruppen 15-19 år. Bakom varje fullbordat suicid går det tio allvarliga försök och bakom statistiken döljer sig ofta psykisk ohälsa som är viktig att uppmärksamma. Unga personer med förhöjd suicidrisk ska identifieras och erbjudas rätt hjälp i tid

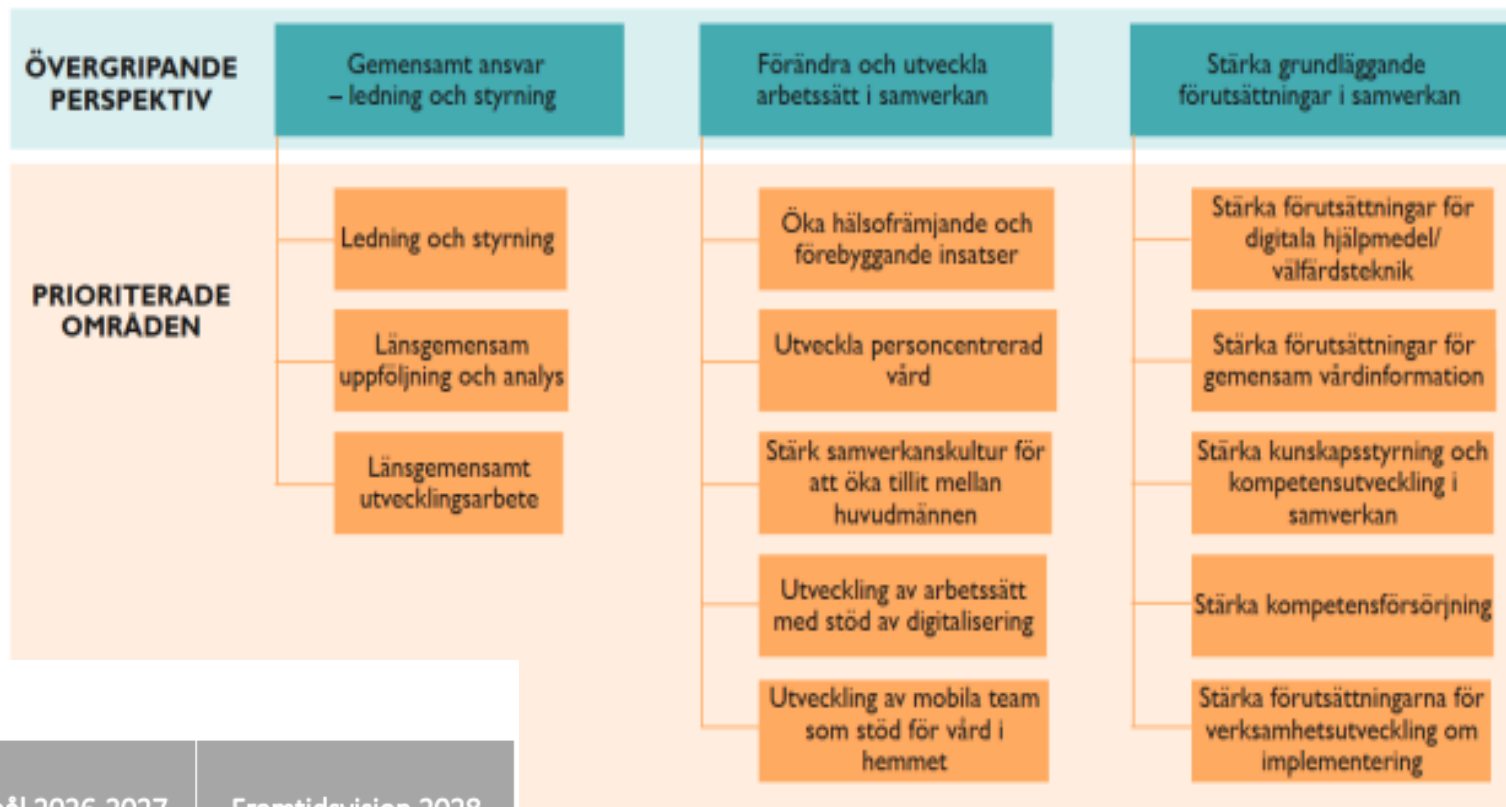
18

Det goda livet i Västra Götaland
Handlingsplan för psykisk hälsa
2018-2024

Förlängd!

24





Regionala barnuppdraget

Delområdet nedbrutet	Effektmål 2023	Effektmål 2024-2025	Effektmål 2026-2027	Framtidsvision 2028
Barnkompetens	Kunskaps- och kompetensbehov för att kunna möta barn, unga och närståendes behov av en trygg, nära, professionell och kunskapsbaserad hälso- och sjukvård är identifierat.	Fler barn, unga och närstående erbjuds en trygg, nära, kunskapsbaserad och professionell vård.	Barn, unga och närstående erbjuds en trygg, nära, kunskapsbaserad och professionell vård.	Västra Götalandsregionen har säkerställt en god och nära hälso- och sjukvård i ett sammanhållet system för barn och unga som ser till bästa möjliga hälsa och utveckling.
Barn, ungas och närstående har delaktighet, ett systematiskt barnrättsperspektiv i tillämpas i alla processer som berör målgruppen	Regiongemensam bild finns av nuvarande kunskapsläge när det gäller förståelse för betydelsen av barn, ungas och närståendes delaktighet och medskapande.	Regionen har ett systematiskt barnrättsperspektiv i alla processer som berör barn och unga.	Barn, unga och närstående är delaktiga i vården.	Västra Götalandsregionen har säkerställt en god och nära hälso- och sjukvård i ett sammanhållet system för barn och unga som ser till bästa möjliga hälsa och utveckling.
Sammanhållet system för hälso- och sjukvård för barn och unga	En gemensam målbild för ett sammanhållet system är fastställt.	Hälso- och sjukvården ges i ökad utsträckning i ett sammanhållet system, vilket leder till rätt insats i rätt tid som utgår från rätt instans.	Effekten för barn, unga och närstående är att de har tillgång till en tillgänglig god och nära vård.	Västra Götalandsregionen har säkerställt en god och nära hälso- och sjukvård i ett sammanhållet system för barn och unga som ser till bästa



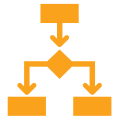
Temagrupp Barn och unga

- Verksamhetschefer från socialtjänst, elevhälsa, förskola, skola, funktionsstöd, gymnasium, vårdcentral/UPH, habilitering, tandvård, BUP, DSBUS, ANS (SiV), Regionhälsan BUM och UM
- Fem kommuner
- Barnen i fokus – vad kan min verksamhet bidra med?
- Referensgrupp för delaktighet
- Beredningsgrupp
- Handlingsplan – delmål – aktiviteter - arbetsgrupper
- Processtöd
- Webbsida
- Omvärldsbevakning



Uppdrag och ansvar

för ledamöter i LGS, temagrupper och NOSAM



Förankra frågor och genomföra i den egna organisationen.



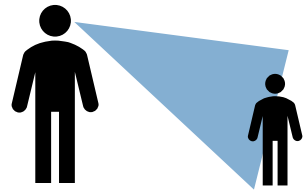
Bära information till och från den organisation/ verksamhet man representerar.



Kontinuitet och mandat är viktigt för att kunna förankra och genomföra .

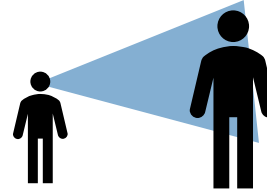


Barnets bästa



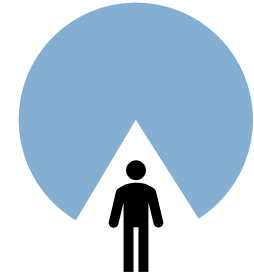
Barnperspektiv

Vuxens perspektiv
på barn, samhällets
syn på barn



Barnets perspektiv

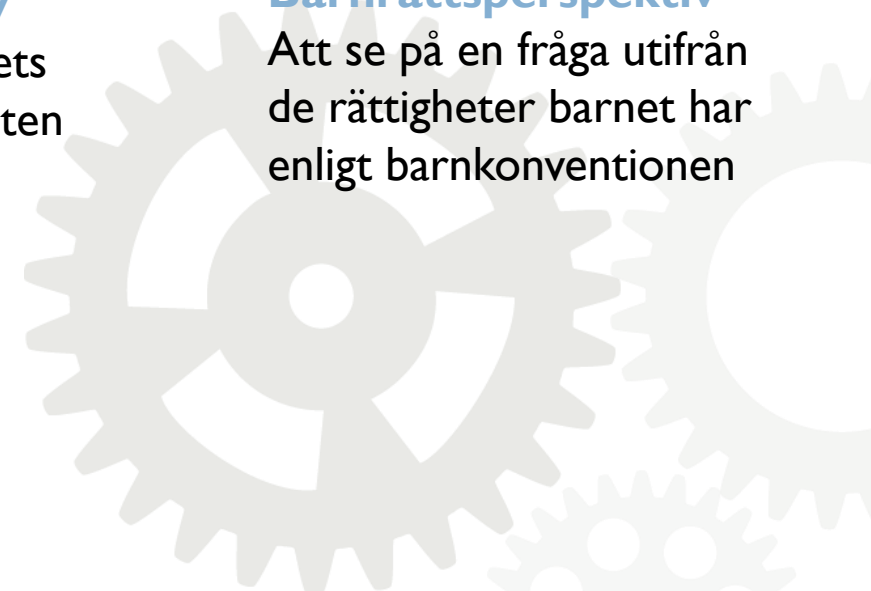
Det individuella barnets
perspektiv, delaktigheten



Barnrättsperspektiv

Att se på en fråga utifrån
de rättigheter barnet har
enligt barnkonventionen

Definitioner





Barn och unga ska lyckas i skolan

Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Samverkansplattform
Temagrupp Barn och
Unga

Familje-
centrerat
arbetsätt
som grund

SIP som
verktyg, stöd
och struktur

Barn-
rättsperspektivet
genomsyrar
samverkan

Temagrupp barn och ungas referensgrupp för delaktighet

Stärka arbetet för barn och unga genom brukarperspektiv

[Referensgrupp brukarorganisationer - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](http://Referensgrupp brukarorganisationer - Samverkan i Göteborgsområdet (vardsamverkan.se))



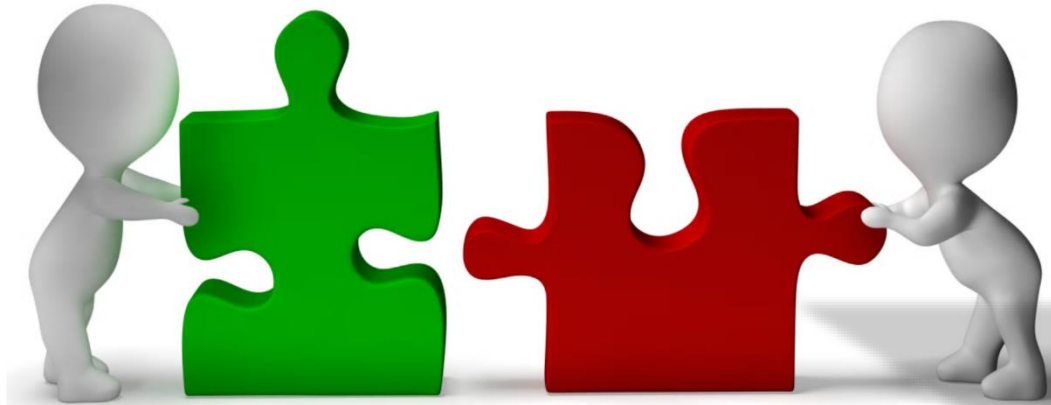
- Ca 4 möten/år, uppdragshandling [webbsida](#)
- Informationsutbyte – aktuella frågor
- Synpunkter på temagruppens handlingsplan mm.
- Inbjuds till arbetsgrupper
- Identifiera områden för samverkan och utveckling utifrån ett brukarperspektiv.

FUB
Autism Göteborg
Barnrättsorganisationen BRIS
NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa)
Unga rörelsehindrade
Barnrättsorganisationen Maskrosbarn
Barncancercentrum



Ny överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa + Riktlinje för SIP

ersätter tillsammans Västbus riktlinjer



[Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

[Länk: Riktlinje för SIP i Västra Götaland 2020-2023](#)

www.vardsamverkan.se/Goteborgsomradet

Syfte och mål för Överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa

- **Överenskommelsen ska främja och tydliggöra struktur och ansvar för samverkan mellan berörda verksamheter**
 - Kännedom om eget och samverkansparters uppdrag
 - Styrning enligt ledningsstrukturen för samverkan för vård och omsorg i länet
 - Uppdrag att efterfråga följsamhet till regelverk, gemensam kompetensutveckling
 - SIP barn och unga verktyg för samverkan
- **Tidiga samordnade insatser ska motverka svåra och komplexa problem för barnet senare i livet**
- **Barnet och vårdnadshavare ska ges tillfälle att påverka insatserna – delaktighet**
- **Säkra hälso- och sjukvård och skola till barn och unga placerade i samhällsvård**



Tillämpningsanvisningarna följer uppdrag definierade i överenskommelsen för barn och unga, genom färgkodade avsnitt:

- 1. Struktur för samverkan** – uppdragsbeskrivning för samverkansgrupper, uppdrag om att samverka på individnivå enligt SIP-riktlinjen.
- 2. Tidiga insatser** – uppdrag om att utveckla arbetet med tidiga insatser, inkluderat familjecentrerat arbetssätt.
- 3. Delaktighet** – uppdrag om att utveckla arbetet med att låta barn bli delaktiga ur ett barnrättsperspektiv.
- 4. Samverkan för barn och unga placerade i samhällsvård** – uppdrag för utsedda verksamheter om att säkra hälso-och sjukvård, tandvård och skolgång för målgruppen.

Gemensamma utvecklingsområden anges. Sist finns begreppslista och länklista.

[Länk till tillämpningsanvisningarna \(rev 2024-06-04\)](#)



Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet

för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa, som tillsammans med Riktlinje för Samordnad individuell plan (SIP) ersätter Västbus riktlinjer.



Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Fastställt av Temagrupp Barn och unga samt Ledningsgrupp för samverkan (LGS) i december 2021. Giltig till 2023-12-31.
Version 1.1: Uppdat. länkar 2022-06-20.

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet

I Göteborgsområdet samverkar Västra Götalandsregionen, Göteborgs Stad, Härryda kommun, Mölndal stad, Partille kommun och Öckerö kommun.

Satsning på spridning av Tillämpningsanvisningarna

Ta del av de genomförda spridningskonferenserna.

1. Digital spridningskonferens med fokus på Ledningsstruktur för samverkan
[Presentation från Temagrupp Barn och ungas Spridningskonferens 13 maj 2022](#)
2. Fysisk spridningskonferens med fokus på Tidiga insatser
[Spridningskonferens 7 oktober 2022](#)
3. Digital spridningskonferens med fokus på Delaktighet
[Spridningskonferens 31 mars 2023](#)
4. Fysisk spridningskonferens med fokus på Delaktighet
[Spridningskonferens 12 maj 2023](#)
5. Digital spridningskonferens med fokus Barn och unga placerade i samhällsvård – Heldagskonferens 26 oktober. **NU MED FILM!**
[Spridningskonferens och dialog 26 oktober 2023](#)

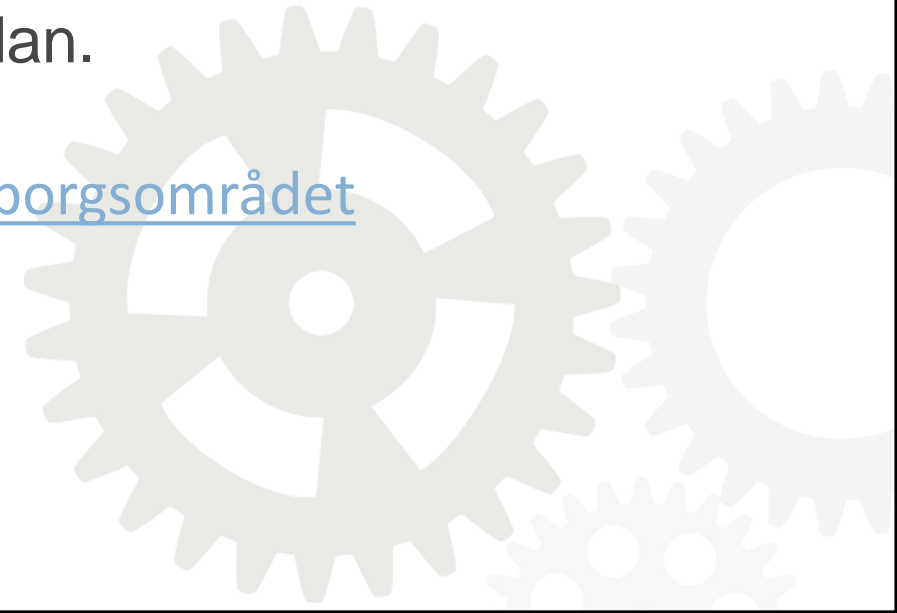
Tillämpningsanvisningarna syftar till att underlätta för verksamheterna att **samverka kring barn och unga**, där så behövs. Inga barn och ungdomar ska falla mellan stolarna.



Stärkt arbete med SIP – implementeringsplan i Göteborgsområdet

- 400 SIP-utbildare ”**Lär dig lära ut SIP**”
- SIP-samordnare
- LGS stimulansmedel 2021-2023
- Nätverk
- Information till chefer. Utbildningsfilm finns på hemsidan.

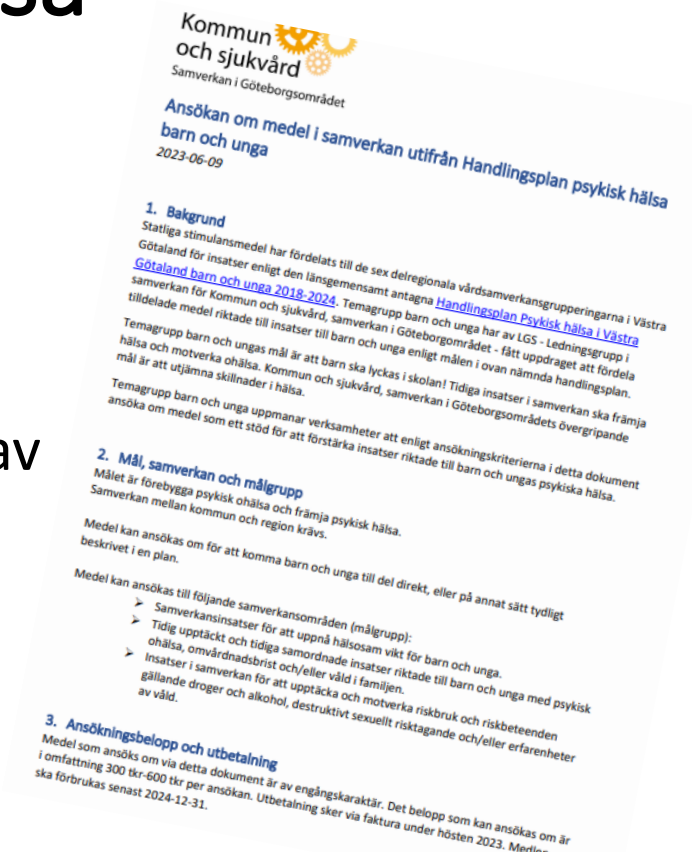
[SIP-implementering i Göteborgsområdet - Samverkan i Göteborgsområdet](#)



Pågår:

Statliga stimulansmedel för stöd i satsningar enligt länsgemensam Handlingsplan psykisk hälsa

- Samverkansinsatser för att uppnå hälsosam vikt för barn och unga, Tidig upptäckt och tidiga samordnade insatser riktade till barn och unga med psykisk ohälsa, omvårdnadsbrist och/eller våld i familjen, samt Insatser i samverkan för att upptäcka och motverka riskbruk och riskbeteenden gällandedroger och alkohol, destruktivt sexuellt risktagande och/eller erfarenheter av våld.
- Åtta team/partner i samverkan har för 2024 genom Temagrupp barn och unga mottagit tillfälliga stimulansmedel: Härryda kommun, Mölndals stad, Socialtjänst Sydväst, Angeredens närsjukhus, Öckerö kommun och Närhälsan Biskopsgården.
- Läs mer här: [Psykisk hälsa barn och unga - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se)



Samverkan ska alltid leda till ett mervärde för barnet.

